

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติในงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในความรับผิดชอบของงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสร้างแบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

การศึกษาการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจากพยาบาลที่ปฏิบัติงานใน 8 หน่วย การพยาบาล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประชากรเป้าหมาย คือ ข้าราชการพยาบาลตั้งแต่ระดับ 3 ถึงระดับ 6 ที่ปฏิบัติงาน อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 810 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวนที่เปิดจากตาราง 202 คน²⁶ และจำนวนที่เก็บได้จริง 215 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนที่เปิดจากตารางเนื่องจากวิธีการคัดเลือกตัวอย่างต้องมีการปิดเศษเป็นจำนวนเต็ม

วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

1. การเลือกตัวอย่างใช้แบบแบ่งชั้นภูมิ(stratified random sampling) โดยแบ่ง ประชากรเป้าหมายออกเป็นหลายชั้นภูมิแยกตามหน่วยงานที่สังกัด และแยกตามระดับ 3, 4, 5 และ 6 กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม
2. การสุ่มตัวอย่างใช้แบบเป็นระบบ(systematic random sampling) โดยเรียง รายชื่อตามตัวอักษรจากประชากรเป้าหมายที่แบ่งออกเป็นหลายชั้นภูมิ

²⁶ สถิติในงานวิจัย เอกสารประกอบการสอน (ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : 2535), หน้า 27. (95 % confident)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ อายุการทำงาน ระดับ ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติในงาน ใช้วิธีมาตรวัดรวม (summative scale or summated rating scale)^{29,30} มีจำนวน 50 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทัศนคติต่อปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบภายนอกตัวงาน 25 ข้อ

- 1.1 ทัศนคติต่อนโยบายและการบริหาร 5 ข้อ
- 1.2 ทัศนคติต่อความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน 5 ข้อ
- 1.3 ทัศนคติต่อสภาพการทำงาน 5 ข้อ
- 1.4 ทัศนคติต่อค่าตอบแทน 5 ข้อ
- 1.5 ทัศนคติต่อเรื่องราวส่วนตัว 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ทัศนคติต่อปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบภายในตัวงาน 25 ข้อ

- 2.1 ทัศนคติต่อตัวงาน 5 ข้อ
- 2.2 ทัศนคติต่อความสำเร็จของงาน 5 ข้อ
- 2.3 ทัศนคติต่อการยอมรับนับถือ 5 ข้อ
- 2.4 ทัศนคติต่อความรับผิดชอบ 5 ข้อ
- 2.5 ทัศนคติต่อโอกาสก้าวหน้า 5 ข้อ

²⁹ บุษรธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย (พระนคร : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, 2535), หน้า 130-132.

³⁰ ถวิล ชาราโชนัน, หน้า 62.

การวัดทัศนคติในงาน แบ่งเป็นพอใจและไม่พอใจรวม 6 ระดับ และมีคะแนนดังต่อไปนี้

พอใจมาก	คะแนน 5	ค่าเฉลี่ย =	4.00 - 5.00
พอใจ	คะแนน 3	ค่าเฉลี่ย =	2.00 - 3.99
พอใจเล็กน้อย	คะแนน 1	ค่าเฉลี่ย =	0.00 - 1.99
ไม่พอใจเล็กน้อย	คะแนน -1	ค่าเฉลี่ย =	(-2.00) - (-0.01)
ไม่พอใจ	คะแนน -3	ค่าเฉลี่ย =	(-4.00) - (-2.01)
ไม่พอใจมาก	คะแนน -5	ค่าเฉลี่ย =	(-5.00) - (-4.01)

ทัศนคติในทางบวก คือ มีทัศนคติในระดับพอใจเล็กน้อย ระดับพอใจ และระดับพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงคะแนน 0.00 - 5.00

ทัศนคติในทางลบ คือ มีทัศนคติอยู่ในระดับไม่พอใจเล็กน้อย ระดับไม่พอใจ และระดับไม่พอใจมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงคะแนน (-5.00) - (-0.01)

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลโรงพยาบาลมหาราชนคร
เชียงใหม่เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ผ่านคณบดีคณะบริหารธุรกิจ เพื่อขอข้อมูลและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอข้อมูลและรายชื่อของประชากรเป้าหมาย จากคณะแพทยศาสตร์
3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากรายชื่อของประชากรเป้าหมาย
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจาก 8 หน่วยงานพยาบาลของงานบริการพยาบาล

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ด้วยแบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูล
1 เดือน

5. ลงรหัสในแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษารังนี้ข้อมูลที่เกิดขึ้นได้รวบรวมได้ด้วยแบบสอบถามนำมาประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC⁺ โดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติความถี่ และอัตราร้อยละ
 ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในงาน ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในงานกับองค์ประกอบส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทัศนคติในงานในแต่ละหน่วยงานที่สังกัด ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญ (Fisher's Least Significant Difference, LSD)

ซึ่งข้อมูลสรุปที่ได้นำเสนอเป็นรายงานผลการศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ระยะเวลาในการค้นคว้าอิสระเป็นเวลา 7 เดือน ระหว่างเดือนเมษายน ถึง ตุลาคม 2536